

El Constitucional escanya la Constitució

JOSEP-MARIA TERRICABRAS
EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 28.03.07

Els redactors de la Constitució sabien perfectament que allò que ells escrivien no era obvi, sinó que, quan sorgissin preguntes i problemes, es podria interpretar de moltes maneres. Per això, ells mateixos van crear el Tribunal Constitucional i li van donar autoritat perquè interpretés un text que --com totes les constitucions del món-- donava marge per a lectures diverses. Sembla, però, que sobretot en els darrers anys el Tribunal Constitucional ha decidit suprimir els marges i interpretar el text sempre de la manera més restrictiva i tancada possible.

Els que ens dediquem a la docència i avaluem alumnes, ho podem fer de dues maneres: o bé volent comprovar què saben els alumnes, per veure fins on han arribat en la comprensió i reflexió dels temes, o bé volent comprovar què no saben, i llavors el nostre examen no els deixa cap marge, perquè només han de dir el que volem sentir. El Tribunal Constitucional ha optat per fer exàmens tancats: ja no administra una Constitució que accepta la convivència de visions diferents, no pas necessàriament contradictòries, sinó que només accepta una posició determinada, sense tenir en compte les diverses situacions i necessitats dels pobles de l'Estat, als quals precisament la Constitució volia tenir una mica en compte --tampoc no gaire-- quan va distingir entre nacionalitats i regions, o quan es va comprometre a defensar-ne les llengües i cultures.

Aquesta posició tancada no li fa cap bé a la Constitució. El Tribunal Constitucional n'hauria de mostrar les possibilitats en lloc de subratllar-ne només les limitacions. És culpa, doncs, d'aquest tribunal que la Constitució encara sembli més dolenta del que realment és, ja que és ell que l'escanya, que l'ofega, el que en dona sempre la lectura més esquifida, la més restrictiva. Per això, la Constitució no apareix mai com una llei que crea espais de llibertat i convivència, sinó només com un camí estret que convé no abandonar gens ni mica perquè tot ell està envoltat de mines que et poden destruir. Francament, si la Constitució és dolenta, encara ho és més el tribunal que l'escanya.